

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง โทร.....๐๕๓-๗๑๓๖๖๑.....
ที่ ขร ๗๘๑๐๑/๒๕๑..... วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑.....
เรื่อง รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑

เรียน นายกององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง

๑. ต้นเรื่อง

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐแปลงแนวทางและมาตรการตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) สู่การปฏิบัติ โดยกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปี และสนับสนุนงบประมาณตามแผนงานบูรณาการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยให้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป รวมทั้ง พิจารณากลไกการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ทั้งนี้ ให้หน่วยงานรัฐดำเนินการโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีและแผนการปฏิรูปประเทศด้านต่างๆ นั้น

๒. ข้อเท็จจริง

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้เสียกับกิจกรรมหรือการดำเนินการที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับตนหรือพวกพ้อง ทำให้การใช้อำนาจหน้าที่เป็นไปโดยไม่สุจริต ก่อให้เกิดผลเสียต่อภาครัฐ โดยการกระทำที่เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อน เช่น

(๑) การรับผลประโยชน์ต่างๆ และผลจากการรับผลประโยชน์นั้นส่งผลต่อการตัดสินใจในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

(๒) การทำธุรกิจกับตัวเองหรือเป็นคู่สัญญา

(๓) การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือหลังเกษียณ โดยใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานนั้นหาประโยชน์จากหน่วยงาน

(๔) การทำงานพิเศษโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการสร้างความน่าเชื่อถือ

(๕) การรู้ข้อมูลภายในแล้วนำข้อมูลไปหาประโยชน์ให้กับตนเองหรือผู้อื่น

(๖) การใช้บุคลากรหรือทรัพย์สินของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ส่วนตน

(๗) การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง

(๘) การใช้อำนาจหน้าที่ทำกิจการในหน่วยงานของรัฐ

(๙) การให้คนนอกเข้ามาทำกิจการและหาผลประโยชน์ในหน่วยงานของรัฐโดยอำนาจในการดำรงตำแหน่ง

(๑๐) การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับผลประโยชน์ของของคู่สัญญาของหน่วยงานของรัฐ

นั้น การดำเนินการเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนภายในหน่วยงานจึงเป็นมาตรการอย่างหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้หน่วยงานสามารถป้องกันการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลป่าซางจะต้องมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงานหรือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน และจะต้องมีการสร้างระบบเพื่อป้องกันเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งจะต้องมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน พร้อมกับการให้องค์ความรู้จากคู่มือดังกล่าวแก่เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน เพื่อใช้เป็น

แนวทางในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการปลูกฝังและปรับฐานความคิดของเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานให้มีความตระหนักและสามารถแยกแยะเรื่องประโยชน์ส่วนตัวออกจากเรื่องประโยชน์ส่วนรวมได้

การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง

การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการบ่งชี้ความเสี่ยงของการทุจริตที่มีอยู่ในองค์กรโดยการประเมินโอกาสของการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำทุจริต เพื่อพิจารณาการควบคุมและการป้องกันการทุจริตที่มีอยู่ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล หรือไม่

การทุจริตในระดับท้องถิ่น พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของการทุจริตในระดับท้องถิ่น ได้แก่การกระจายอำนาจลงสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แม้ว่าโดยหลักการแล้วการกระจายอำนาจมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้บริการต่าง ๆ ของรัฐสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนมากขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ในทางปฏิบัติทำให้แนวโน้มของการทุจริตในท้องถิ่นเพิ่มมากยิ่งขึ้นเช่นเดียวกัน โดยความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง ที่มีความเสี่ยงอาจเกิดขึ้นได้ เมื่อวิเคราะห์แล้วมีดังนี้

๑. ลักษณะการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลป่าซางที่มีความเสี่ยงอาจเกิดขึ้นได้ จำแนกเป็น ๗ ประเภท ดังนี้

- ๑) การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๒) สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคลที่เห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวมจึงสร้างความแตกแยกความสามัคคีในหน่วยงาน
- ๓) สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบกฎหมาย
- ๔) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรม
- ๕) สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ
- ๖) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่างๆ
- ๗) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมี และอิทธิพลท้องถิ่น
- ๘) การเห็นผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าโดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๙) การปกป้องผลประโยชน์ส่วนตัวโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อหน่วยงาน

๒. สาเหตุและปัจจัยที่อาจนำไปสู่การทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง สามารถสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

๑) โอกาส แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแต่พบว่า ยังคงมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้ กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมาย กฎระเบียบไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีก โอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

๒) สิ่งจูงใจ เป็นยอมรับว่าสภาวะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมทุนนิยม ทำให้ คนในปัจจุบันมุ่งเน้นที่การสร้างควมร่ำรวย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่จะพฤติกรรมการ ทุจริตมากยิ่งขึ้น

๓) การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้น โดยเฉพาะการทุจริตในเชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาของประชาชน ขาดกลไก การตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคล เหล่านี้

๔) การผูกขาด ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อ-จัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้นจึงมีความเกี่ยวข้องเป็นโซ่ผลประโยชน์ทางธุรกิจ ในบางครั้งพบบริษัทมีการให้สินบนแก่ เจ้าหน้าที่เพื่อให้ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการของภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาดในโครงการก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ

๕) การได้รับค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็น ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการมีประพฤติกกรรมการทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่ม “รายได้พิเศษ” ให้กับตนเองและครอบครัว

๖) การขาดจริยธรรม คุณธรรม ในสมัยโบราณ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้น เป็นพิเศษถือว่าเป็นเครื่องวัดความดีของคน แต่ในปัจจุบัน พบว่า คนมีความละอายต่อบาปและเกรงกลัวบาป น้อยลง และมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดผลประโยชน์ส่วน ร่วม

๗) มีค่านิยมที่ผิด ปัจจุบันค่านิยมของสังคมได้เปลี่ยนจากยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นยกย่องคนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่มีค่านิยมที่ผิด เห็นว่าการทุจริตเป็นวิถีชีวิตเป็นเรื่องปกติธรรมดา เห็นคนซื่อเป็นคนเช่ เห็นคนโกงเป็นคนฉลาด ย่อมจะทำการ ทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยไม่มีความละอายต่อบุญและบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง

๓. ข้อเสนอแนะ

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง ควรดำเนินการป้องกันแก้ไขในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกัน ความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตในองค์กร ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติเพื่อป้องกันการทุจริต ดังนี้

(๑) การปลูกฝังวัฒนธรรมให้เจ้าหน้าที่เกิดการไม่ทนต่อการทุจริตในการปฏิบัติงาน หมายถึง การส่งเสริมหรือสนับสนุนกิจกรรม/โครงการที่เป็นการกล่อมเกล่าและปลูกฝังให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานทุกคนมี พฤติกรรมไม่ยอมรับการทุจริตทุกประเภท และไม่เพิกเฉยและพร้อมที่จะดำเนินการเพื่อยับยั้งการทุจริต (เช่น ร้องเรียน แจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลแก่ส่วนงานตรวจสอบภายในของหน่วยงาน) ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบการพัฒนา นวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้ การให้ความรู้เพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะและปรับพฤติกรรม การใช้เครื่องมือการ สื่อสารในปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การจัดตั้งกลุ่มเพื่อเฝ้าระวังและต่อต้านการทุจริต การออกกระเปาะบังคับการ

บริหารส่วนตำบลป่าซางว่าด้วยการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน พ.ศ.๒๕๖๑ เพื่อสร้างความตื่นตัวในการแสดงออกต่อการทุจริต และการผลักดันให้เกิดการลงโทษทางสังคม (Social Sanction) เป็นต้น

(๒) การปลูกฝังฐานความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การส่งเสริมหรือสนับสนุนกิจกรรม/โครงการที่เป็นการปรับฐานความคิดของเจ้าหน้าที่ให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบการให้ความรู้เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนแก่เจ้าหน้าที่ หรือการเผยแพร่คู่มือ องค์กรความรู้ หรือสื่อต่างๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนแก่เจ้าหน้าที่ เป็นต้น

(๓) การแสดงเจตจำนงสุจริตของผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง หมายถึง การส่งเสริมหรือสนับสนุนกิจกรรม/โครงการที่กำหนดให้ผู้บริหารของหน่วยงานแสดงเจตจำนงในการบริหารและปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรมและความโปร่งใส หรือ “เจตจำนงสุจริต” ต่อเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานและสาธารณชนภายนอกหน่วยงาน ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบการจัดทำเอกสารแสดงเจตจำนงในเรื่องการต่อต้านการทุจริตและเผยแพร่ให้แก่เจ้าหน้าที่และสาธารณชน การแถลงทิศทาง นโยบาย หรือแนวทางการดำเนินงานในสื่อต่างๆ เป็นต้น

(๔) การส่งเสริมให้มีกระบวนการตรวจสอบการทุจริตเชิงนโยบายและการทุจริตของเจ้าหน้าที่ หมายถึง การส่งเสริมหรือสนับสนุนกิจกรรม/โครงการที่เป็นการตรวจสอบการดำเนินงาน รวมไปถึงการสกัดกั้นการทุจริตของเจ้าหน้าที่และผู้บริหาร ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบของการกำหนดมาตรการการวิเคราะห์ความเสี่ยง และการใช้จ่ายงบประมาณ การกำหนดบทลงโทษในกรณีที่มีการทุจริต การสร้างกลไกการตรวจสอบการใช้อำนาจของผู้บริหาร การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ เป็นต้น

๔ ข้อพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ หากเห็นชอบโปรดอนุญาตให้ งานบริหารทั่วไป สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง นำรายงานตามหนังสือฉบับนี้ ไปเผยแพร่บนเว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซางต่อไป

ลงชื่อ

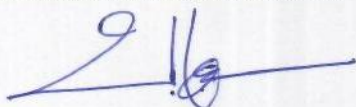
(นางสาวนงคราญ มณีจันสุข)

นักวิชาการตรวจสอบภายใน

ความเห็นหัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง

.....
.....

สืบเอก

(บรรดล เทพสมบัติ)

หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ความเห็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง

.....

.....

(นางนิรมล พรสีบ)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง

ความเห็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง

.....

.....

อนุมัติ/ดำเนินการ

(นายสมควร นัยต๊ิบ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง